

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **H. A. D.**, zastoupený Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, se sídlem Masarykova 27, Ústí nad Labem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 11. 2016, č. j. 78 A 28/2016 - 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ing. Jakubu Backovi, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 3. 10. 2016, č. j. KRPU-204705-24/ČJ-2016-040022, rozhodla o zajištění žalobce podle § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), ve spojení s § 129 odst. 3 téhož zákona, za účelem jeho předání podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“). Žalovaná

současně stanovila dobu zajištění žalobce podle § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ji zamítl rozsudkem ze dne 10. 11. 2016, č. j. 78 A 28/2016 - 36.

[3] K námitce, že žalovaná v napadeném rozhodnutí neposoudila přijatelnost předání žalobce do Švýcarska a Německa, krajský soud uvedl, že odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 - 27, nelze bez dalšího aplikovat na případ žalobce, neboť se týká zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, nikoli zákona o pobytu cizinců, podle něhož byl žalobce zajištěn. K odkazovanému usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, krajský soud uvedl, že Nejvyšším správním soudem posuzovaný případ se odlišoval od případu žalobce, neboť v něm účastnice řízení na rozdíl od žalobce nechtěla opustit území České republiky a navíc očekávala narození dítěte s občanem členského státu EU, který žil na území České republiky. Dále krajský soud podotknul, že žalobcem uváděná klíčová věta z odůvodnění usnesení rozšířeného senátu je vytržena z kontextu.

[4] Je pravdou, že správní orgán by se měl otázkou přijatelnosti předání žadatele do jiného členského státu výslovně zabývat, avšak pouze v případě, že otázka vyplýne ze samotného správního řízení nebo je správnímu orgánu z úřední činnosti známo, že v členském státě může dojít k systematickým nedostatkům, ač by se tak stát nemělo. Vzhledem k tomu, že žádné pochybnosti o možnosti předání žalobce do Švýcarska či Německa ve správním řízení nevystaly, žalovaná nezatížila své rozhodnutí nezákonností v podobě chybného vyhodnocení přijatelnosti předání žalobce do ciziny. Na argumentaci žalobce, že se žalovaná nezabývala přijatelností jeho předání do Švýcarska a Německa, je tak nutno pohlížet jako na účelovou, která má pouze zajistit svobodu pohybu žalobci a umožnit mu, aby mohl dál porušovat právní předpisy Evropské unie a České republiky, neboť nemá pro tato území povolení k pobytu a ani nedisponuje cestovním dokladem.

[5] Krajský soud neshledal, že by napadené rozhodnutí žalované vzešlo z nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci ohledně neposouzení přijatelnosti předání žalobce do Švýcarska či Německa. Naopak toto rozhodnutí bylo postaveno na úplně zjištěném, zákonném a přesvědčivém skutkovém stavu věci, přičemž není v rozporu s nařízením Dublin III ani s judikaturou Nejvyššího správního soudu, na níž odkazoval žalobce. Skutkový stav ohledně zajištění žalobce za účelem jeho předání do Švýcarska či Německa byl žalovanou řádně zjištěn, přičemž jeho hodnocení a úvahy vedoucí k vydání rozhodnutí byly v dostatečném rozsahu a správně předešly v odůvodnění rozhodnutí žalované.

III.

[6] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Krajský soud podle stěžovatele nesprávně

pokračování

posoudil právní otázku nutnosti zkoumat přijatelnost předání podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III při rozhodování o zajištění podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[7] Stěžovatel v žalobě namítl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť neobsahuje žádnou úvahu o tom, zda je dána možnost přemístit žadatele do Švýcarska či Německa v souladu s čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, tedy tím, zda ve Švýcarsku či v Německu nejsou dány systematické nedostatky v azylovém řízení, které by bránily předání do těchto států. S tímto názorem se krajský soud neztotožnil.

[8] Podle názoru stěžovatele posouzení přijatelnosti předání do jiného členského státu musí být součástí každého rozhodnutí o zajištění cizince podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. V této souvislosti poukázal na rozsudek ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 - 27, ve kterém dospěl Nejvyšší správní soud k názoru, že je třeba v každém rozhodnutí o nepřipustnosti žádosti o mezinárodní ochranu z důvodu příslušnosti jiného členského státu dostatečně tematizovat otázku absence eventuálních systematických nedostatků bránících předání do takového státu.

[9] Názor rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu uvedený v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, o povinnosti zkoumat překážky správního vyhoštění, vycestování nebo předání cizince podle mezinárodní smlouvy, jež vyšly najevo, nelze vykládat tak, že správní orgán je povinen zabývat se překážkami předání pouze v případě, pokud je jejich (eventuální) existence nějakým způsobem doložena. V případě zajištění za účelem předání podle nařízení Dublin III je správní orgán povinen vypořádat se s obecnou možností předání (tedy absencí nedostatků podle čl. 3 odst. 2 uvedeného nařízení) vždy, a to právě z toho důvodu, že pouze předání do státu, v němž neexistují systematické nedostatky podle čl. 3 odst. 2, může být zákonným důvodem pro zajištění. Jakékoliv jiné předání by bylo nezákonným a nemohlo by být důvodem pro zajištění podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. V žádném případě nelze připustit, aby se správní orgán s eventuálními systematickými nedostatky vypořádal pouze v případě, že je žadatel o mezinárodní ochranu namítne.

[10] Zvláště v souvislosti s migrační krizí a obtížnou situací především v Maďarsku a Bulharsku dochází k poměrně rychlým změnám a nelze bez dalšího vycházet z toho, že lze apriorně všechny evropské státy kromě Řecka považovat za bezpečné a zcela vhodné pro předání cizince podle nařízení Dublin III. V případě soudního přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nelze nahrazovat činnost správního orgánu. Proto nelze poprvé zkoumat obecnou možnost předání cizince do jiného státu schengenského systému až v soudním řízení. Absence jakékoliv úvahy o souladu předání stěžovatele do Švýcarska či Německa s čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III v případě rozhodování o zajištění cizince je důvodem nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí.

[11] Na základě výše uvedeného proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[12] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Předmětem sporu je posouzení otázky, zda žalovaná byla povinna se zabývat v odůvodnění svého rozhodnutí o zajištění tím, jestli přemístění stěžovatele do příslušného členského státu nebrání důvody specifikované v čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III.

[15] Čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III stanovuje kritéria, při jejichž naplnění není možno přemístit žadatele o mezinárodní ochranu do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný. Podle tohoto ustanovení platí, že: *Existují-li závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.* Čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Charta EU“) poté stanoví: *Nikdo nesmí být mučen nebo podroben nelidskému či ponižujícímu trestu anebo zacházení.*

[16] Při posuzování otázky zákonnosti zajištění cizince za účelem předání do státu příslušného pro vyřízení žádosti o mezinárodní ochranu je správní orgán povinen zahrnout do svých úvah i otázku faktické a právní uskutečnitelnosti takového předání. Musí se proto zabývat i tím, zda nejsou v případě státu, do něž má být cizinec předán, naplněna kritéria podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Zajištění osoby totiž představuje významný zásah do jejích práv a svobod a může být realizováno nejen za podmínky, že to umožňuje zákon, ale také pouze v případě, že je to nezbytné k naplnění zákonem stanoveného účelu tohoto opatření.

[17] Řízení o zajištění je přitom správním řízením, v němž má být účastníku z moci úřední uložena povinnost, proto je správní orgán podle § 50 odst. 3 správního řádu „povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti, svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.“ Případnou existencí systematických nedostatků azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v zemi, kam má být cizinec předán se proto správní orgán musí zabývat vždy z úřední povinnosti.

[18] Shodné závěry opakovaně vyslovil Nejvyšší správní soud v případě zajištění za účelem správního vyhoštění (srov. např. rozsudek ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 Azs 5/2016 – 25, nebo rozsudek ze dne 26. 8. 2013, č. j. 8 As 33/2013 – 35). Podle usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, se stejné požadavky uplatní i na zajištění za účelem předání cizince podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III: *„[s]právní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona o pobytu cizinců možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní*

pokračování

vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. [...] O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.“ Tyto závěry proto plně dopadají i na posuzovanou věc.

[19] Žalovaná se výslovně nezabývala možnou překážkou realizace předání stěžovatele ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, tj. zda ve Švýcarsku či Německu neexistují závažné důvody domnívat se, že dochází k systematickým nedostatkům a) azylového řízení nebo b) podmínek přijetí žadatelů v příslušném členském státě EU, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu čl. 4 Charty EU. Vypořádání této otázky však vyplývá z kontextu napadeného rozhodnutí. Žalovaná ve svém rozhodnutí o zajištění k otázce splnění podmínek pro zajištění za účelem předání do Švýcarska, nebo Německa na str. 7 uvedla: *„Rovněž tak na základě všech uvedených okolností došel správní orgán k závěru, že předání účastníka řízení podle Dublinského nařízení je reálné, neboť správnímu orgánu nejsou známy žádné skutečnosti, pro které by nemohlo být předání účastníka řízení do Spolkové republiky Německo, nebo Švýcarska uskutečněno.“* Z výše uvedeného vyplývá, že se žalovaná kritérii podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III zabývala sice povšechně, v rovině obecného tvrzení, ale s ohledem na konkrétní okolnosti posuzované věci dostatečně. Je totiž všeobecně známou skutečností, že Švýcarsko i Německo jsou vyspělými demokratickými státy, s fungujícím právním systémem a vysokou úrovní dodržování práv žadatelů o udělení mezinárodní ochrany a podmínek jejich přijetí. Nejvyššímu správnímu soudu není z jeho rozhodovací činnosti v obdobných případech známo, že by existovalo rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie, Evropského soudu pro lidská práva či analýza příslušných institucí EU, Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nebo nevládních organizací, které by zpochybňovaly kvalitu azylového řízení a podmínky přijetí žadatelů o udělení mezinárodní ochrany na území těchto států. Rovněž ani stěžovatel na žádné systematické nedostatky v azylové praxi Švýcarska či Německa nepoukazoval. Naopak cestoval právě do Německa, kde hodlal znovu požádat o udělení mezinárodní ochrany. Za této situace žalovaná neměla důvod, aby v rozhodnutí o zajištění detailně posuzovala funkčnost a případné nedostatky azylového systému uvedených států. Takový požadavek by byl nepřiměřený i s ohledem na povinnost žalované rozhodnout o zajištění do 48 hodin od prvotního omezení svobody (§ 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců). Stěžovatel na podporu svých tvrzení poukazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 - 27. K tomu je třeba uvést, že v uvedené věci bylo předmětem soudního přezkumu rozhodnutí Ministerstva vnitra, jímž bylo rozhodnuto o nepřipustnosti žádosti o mezinárodní ochranu a o příslušném státu k posouzení podané žádosti. Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že se žalovaná v této věci dostatečně přezkoumatelně a srozumitelně vypořádala s otázkou faktické a právní uskutečnitelnosti předání stěžovatele do státu příslušného pro vyřízení jeho žádosti o mezinárodní ochranu.

[20] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[21] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu

nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[22] Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] v celkové výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle citovaného zákona, činí 714 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 4.114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2017

Mgr. David Hipšr
předseda senátu